

ปัญหาเกี่ยวกับไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด

(Discussion on Trees below Girth Limit)

โดย บรรลือ เชื้ออินทร์

ในทางวิชาการป่าไม้ นั้น "ขนาดจำกัด" กำหนดขึ้นโดยอาศัยหลักที่ว่าเส้นโค้งเวหา (Curve) ของอัตราการเพิ่มพูนรายปี (Current Annual Increment หรือเรียกย่อว่า C.A.I.) ตัดกับเส้นแสดงอัตราการเพิ่มพูนเฉลี่ยรายปี (Mean Annual Increment) หรือเรียกย่อว่า M.A.I.) ซึ่ง ณ จุดที่ตัดกันนี้ ถือว่าเป็นจุดที่ต้นไม้มีอัตราการเจริญเติบโตดีที่สุดแล้ว (Best Rotation) หลังจากนั้น ต่อไปอัตราการเจริญเติบโตของต้นไม้ก็จะช้าลงไปตามลำดับ หากปล่อยทิ้งไว้ ก็ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมคุ้มค่ากับการลงทุนจัดการบำรุงรักษา และเวลาที่เสียไปเท่าใดนัก พยายาม ๆ ก็คือ เมื่อเส้น C.A.I. ตัดกับเส้น M.A.I. เมื่อใด ก็ควรตัดไม้ไปใช้ประโยชน์เสียดีกว่าจะปล่อยทิ้งไว้ เว้นเสียแต่ว่าจะเก็บรักษาไว้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น

ที่กล่าวมานี้ เป็นการพิจารณา ในแง่ความเจริญเติบโตของไม้ที่ไซ้ทำไม้สูง ให้ได้เนื้อไม้มากที่สุดเท่านั้น แต่ถ้าพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ไม้ในแต่ละกิจการแล้ว ขนาดของไม้ ณ จุดที่เส้น C.A.I. ตัดกับ M.A.I. นี้ อาจไม่ใช่ขนาดที่เหมาะสมและดีที่สุดเสมอไป ในหลาย ๆ ประเทศที่มีการใช้ประโยชน์ไม้อย่างกว้างขวาง จึงไม่ค่อยจะเคร่งครัดต่อการกำหนดขนาดจำกัดนี้เท่าใดนัก ขนาดของไม้ที่จะตัดใช้ได้ อาจเป็นขนาดใดขนาดหนึ่งก็ได้ที่จะสนองความต้องการของกิจการได้ดีที่สุดและให้ผลกำไรดีที่สุดในเมื่อเทียบกับการลงทุนปลูกสร้างป่าขึ้นมา (Best Combination or highest profit) ซึ่งจะต้องคำนวณหาตามหลักวิชาเศรษฐศาสตร์การป่าไม้ อันเป็นเรื่องอยู่นอกขอบข่ายของการบรรยายคราวนี้ จึงขอกล่าวถึง

ประเด็นที่จะพูดถึงในวันนี้ก็คือไม้ที่มีลักษณะทรามต่ำกว่าขนาดจำกัด ซึ่งในระเบียบปฏิบัติราชการกองโครงการเล่ม ๑ พ.ศ. ๒๔๙๘ วางหลักเกณฑ์ให้คัดเลือกดีตราทำออก

ได้ตั้งปรากฏในหน้า ๕๕ ข้อ ๔. หัวเรื่อง การเลือกต้นไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด ระบุไว้ว่า “ต้นไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด แต่จะตัดเป็นซุงที่ใช้การได้ทันที ซึ่งประมาณว่าจะได้เนื้อไม้ไม่ต่ำกว่าครึ่งเมตรลูกบาศก์ ที่แสดงอาการว่าถ้าทิ้งไว้ต่อไปจะไม่เติบโตเจริญขึ้นหรือจะเสื่อมเสีย หรืออยู่ไปไม่นานถึง ๓๐ ปี เช่นต้นไม้ไทรพั่นหนาแน่น ต้นไม้ไฟไหม้จนโคนคอด ต้นไม้เป็นโพรงที่โคนต้นมาก ต้นไม้ยอดหัก หรือต้นไม้สกลเปลือกติดเพียงเล็กน้อย ให้เลือกตัดมาได้เหมือนอย่างต้นไม้ที่ถึงขนาดจำกัดขึ้นไป แต่ต้องหมายเหตุไว้ในสมุดเลือกไม้และในบัญชีเลือกทุกรายว่าได้เลือกเพราะเหตุใด”

ระเบียบการนั้นนับว่ามีเหตุผลในทางหลักวิชาการป่าไม้และในแง่เศรษฐกิจ เพราะไม้ที่มีลักษณะทรมามไม่เจริญเติบโตต่อไป แต่พอใช้เป็นสินค้าได้ก็ควรทำออก ดีกว่าปล่อยให้ทิ้งไว้ให้ผุพังไฟไหม้สูญหายไปโดยเปล่าประโยชน์

ปัจจุบันนี้ การสำรวจคัดเลือกตัดต้นไม้ในป่าโครงการได้วางระเบียบให้ป่าไม้เขตหรือพนักงานอาวุโสไปตรวจสอบผลงาน ของพนักงานผู้เลือกไม้ อีกชั้นหนึ่งเสียก่อนที่จะส่งบัญชีไม้ไปให้จังหวัดหรือกรมป่าไม้ส่งอนุญาต ฉะนั้น ข้อผิดพลาดในการเลือกไม้จึงน่าจะวางใจ ได้มากขึ้น เช่นการ คัดเลือก ตัดต้นไม้ต่ำกว่าขนาด จำกัดจะต้องแน่ใจว่าเป็นไม้ที่มีลักษณะทรมามตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้จริง ๆ จึงจะคัดเลือกตัดมาให้ทำออก หากมีข้อเสียหายเกิดขึ้น คือไม่เลือกไม้ที่มีลักษณะทรมามจริง ๆ ป่าไม้เขตหรือผู้ตรวจสอบผลการคัดเลือกตัดต้นไม้ก็ต้องรับผิดชอบ

แม้หลักเกณฑ์จะวางไว้ดังนั้นก็ แต่ในทางปฏิบัติปัจจุบันนี้ไม่มีเลือกไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดลักษณะทรมามดังกล่าว (ไม่สักให้เลือกตัดไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดได้ไม่เกิน ๓ เพอร์เซ็นต์ของไม้เกินขนาดจำกัดที่คัดเลือกทั้งหมด) ทั้งนี้ เพราะความไม่ไว้วางใจในตัวบุคคลผู้คัดเลือกตัดไม้ประการหนึ่ง และเพราะความเข้าใจว่าการอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดเป็นอำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔ อีกประการหนึ่ง

เฉพาะกรณีตามประเด็นหลังนี้ หากมีการคัดเลือกตัดไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดมาสัก ๑ หรือ ๒ ต้น แม้จะมีลักษณะทรมาม ยอดตัวน ไฟไหม้ ตายภาคหรือหักโคนอย่างไรก็ต้องไปตากดวงตราทั้ง (ในป่าโครงการรายย่อยส่วนมาก) เพราะเป็นการยุ่งยากและเสียเวลาที่จะต้องเสนอขออนุมัติรัฐมนตรี ทั้งนี้ โดยที่เข้าใจว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจ

อนุญาตไม่ต่ำกว่าขนาดจำกัดในลักษณะดังกล่าว แต่ความจริงแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่น่าจะมีความสามารถที่จะพิจารณาอนุญาตได้ ซึ่งประเด็นนี้เป็นปัญหาสำคัญที่นำมาสู่การอภิปรายในวันนี้

ในทางกฎหมายนั้น “ขนาดจำกัด” มีบัญญัติไว้หลายแห่ง หลายบทมาตราในพระราชบัญญัติป่าไม้เป็นขนาด ซึ่งถือว่าเล็กที่สุดสำหรับไม้ชนิดหนึ่ง ๆ ที่อนุญาตให้ตัดได้ พืชง่าย ๆ ก็คือไม้นั้นต้องโตถึงขนาดจำกัดขึ้นไปแล้ว จึงจะให้ผู้รับอนุญาตตัดได้นั่นเอง

แต่ผู้รับอนุญาตก็มีโอกาสตัดไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดได้ตามเงื่อนไขในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตทำไม้ที่มีขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัด นอกจากมีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้หรือมีข้อความระบุไว้ในใบอนุญาต”

เมื่อพิจารณาตามบทวิเคราะห์ศัพท์มาตรา ๑๓ นี้แล้วจะเห็นได้ว่าตามปกติแล้วผู้รับอนุญาตทำไม้ชนิดที่ไม่ต้องตราประจำต้นจะตัดไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดไม่ได้ เพราะมีความผิดต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งไม้ที่ไม่ต้องตราประจำต้นนั้น โดยมากเป็นการอนุญาตไม้ตามจำนวนจำกัดประจำปีหรือไม่มีจำนวนจำกัดประจำปีในป่านอกโครงการ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถพิจารณาอนุญาตได้

แต่มาตรา ๑๓ นี้ บัญญัติให้ผู้รับอนุญาตตัดไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดได้ใน ๒ กรณีดังต่อไปนี้คือ

๑. ไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดนั้น มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้หรือ
๒. มีข้อความระบุไว้ในใบอนุญาตให้ตัดไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดได้

ฉะนั้น ไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดในป่าโครงการก็ดี หรือป่านอกโครงการก็ดี ที่มีการตราประจำต้นให้ตัดฟัน หากเป็นการอนุญาตแบบรายย่อย (ไม่ใช่การอนุญาตผูกขาดหรือสัมปทาน) พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความสามารถตามระเบียบก็ย่อมมีความสามารถที่จะพิจารณาอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดเหล่านั้นได้

ส่วนอำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๘ นั้น เป็นอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลง “ขนาดจำกัด” ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้แล้วให้เป็นอย่างอื่นโดยมีหลักเกณฑ์ของกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ คงจะได้ชี้ให้เห็นต่อไป

มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติว่า “การทำไม้หวงห้ามก็ดี ขนาดจำกัดก็ดี อัตราค่าภาคหลวงก็ดี ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้แล้วนั้น ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่ามีความพิเศษเกิดขึ้น ก็ให้อำนาจอนุญาตแตกต่างไปจากข้อกำหนดเป็นการชั่วคราวได้”

เมื่อพิจารณาตามบทวิเคราะห์ศัพท์ของมาตรานี้แล้ว จะเห็นได้ว่ารัฐมนตรี (ในที่นี้คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร) จะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ ได้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

๑. ต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับ “การทำไม้หวงห้าม” “ขนาดจำกัด” และ “อัตราค่าภาคหลวง” ๓ อย่างเท่านั้น

๒. เรื่องทั้ง ๓ อย่างในข้อ ๑ นั้น จะต้องได้มีการกำหนดขึ้นไว้แล้ว จะเป็นโดยกฎหมายนี้หรือโดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายนี้ เช่น กำหนดเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือประกาศกระทรวงเป็นต้น ถ้ายังไม่เคยได้กำหนดขึ้นไว้ ก็ไม่ใช่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๘ นี้

๓. ต้องมีความพิเศษเกิดขึ้น คือมีความที่ผิดแปลกไปจากปกติธรรมดาเกิดขึ้น ถ้าเป็นกรณีธรรมดาไม่มีเหตุพิเศษเกิดขึ้น รัฐมนตรีจะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ นี้ไม่ได้เช่นกัน

๔. ต้องอนุญาตแตกต่างไปจากข้อกำหนดเป็นการชั่วคราวเท่านั้น

ยกตัวอย่าง

การทำไม้หวงห้าม ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ข้อ ๘ กำหนดว่า “การทำไม้ตามใบอนุญาตซึ่งกำหนดให้ทำเฉพาะต้นหรือท่อนที่มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้ ผู้รับอนุญาตจะชักลากไม้ไม่ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตชักลาก”

ดังนี้ ถ้ามีความพิเศษเกิดขึ้น เช่น ในป่าที่ทำไม้มีผู้ก่อการร้ายคุกคาม พนักงานป่าไม้ไปตีกราชักลากไม่ได้ แต่พ่อค้าไม้ยังทำไม้ได้อยู่ เช่นนี้ รัฐมนตรีก็อาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ อนุญาตให้ผู้รับอนุญาตชักลากไม้ออกมารวมหมอนไว้ในที่ปลอดภัยโดยไม่ต้องตีตราชักลากเป็นการชั่วคราวได้ แต่เมื่อเหตุการณ์ปกติแล้ว จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเดิมคือต้องตีตราชักลากเสียก่อนเสมอ

อัตราค่าภาคหลวง ซึ่งกำหนดไว้โดยประกาศกระทรวงเกษตร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หากจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น จะต้องปรากฏว่ามีกรณีพิเศษเกิดขึ้น ตามหลักเกณฑ์ดังได้กล่าวมาแล้วเสียก่อนเช่นในกรณีที่มีวาทภัยเกิดขึ้นทางภาคใต้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ล้มเสียหาย กว่าจะทำออกได้หมดก็เสื่อมคุณภาพและผุพังไปมาก รัฐมนตรีก็อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ ผลิตอัตราค่าภาคหลวงไม้จากที่ได้กำหนดไว้แต่เดิมเป็นการชั่วคราวได้ เฉพาะกรณีที่เป็นไม้วาทภัยเท่านั้น ในเหตุพิเศษบางกรณีอาจมีการเพิ่มอัตราค่าภาคหลวงก็ได้

เรื่อง “ขนาดจำกัด” ก็ต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์อย่างเดียวกัน กล่าวคือเกี่ยวกับขนาดจำกัดนั้น ได้มีกำหนดไว้แล้วอย่างไรบ้าง มีกรณีพิเศษเกิดขึ้นอย่างไร จึงต้องเปลี่ยนแปลงขนาดจำกัดแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้เดิม

ในเรื่องนี้ก็มีกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๗) กำหนดขนาดจำกัดไม้หวงห้ามชนิดต่าง ๆ ไว้แล้ว (ยกเว้นไม้สัก) โดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ มาตรา ๔ (๑๑) ซึ่งให้รัฐมนตรีกำหนดเป็นกฎกระทรวงและมาตรา ๑๐ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

ขนาดจำกัดที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น หากมีกรณีพิเศษเกิดขึ้น รัฐมนตรีก็มีอำนาจเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้ เช่นขนาดจำกัดของไม้ชนิดหนึ่ง ได้กำหนดไว้แล้ว ๒๐๐ ซม. อาจเปลี่ยนเป็นน้อยลงหรือมากขึ้นก็ได้ ตามกรณีแห่งเหตุพิเศษที่เกิดขึ้นนั้น ๆ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามาตรา ๑๘ นั้น ให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะเปลี่ยนแปลงขนาดจำกัดที่ได้กำหนดไว้แต่เดิมให้เป็นอย่างอื่นเช่นเดียวกับอัตราค่าภาคหลวง ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงให้มากขึ้นหรือน้อยลงก็ย่อมได้ สุดแต่แต่กรณีพิเศษที่เกิดขึ้นว่าจะไปในรูปใด ทั้งนี้เป็นการชั่วคราวดังได้กล่าวมาแล้ว

ตามตัวบทกฎหมายก็ไม่ได้บัญญัติไว้ที่ใดเลยว่า การอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดต้องขออนุมัติรัฐมนตรีหรือเป็นอำนาจของรัฐมนตรี มาตรา ๑๘ ใช้คำว่า “ขนาดจำกัด” ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้แล้ว ไม่ใช่ “ไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด” แต่ในทางปฏิบัติปัจจุบัน นี้มีความเข้าใจ

กันว่า การอนุญาตไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัดต้องขออนุมัติรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๘ เสมอ ซึ่งไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น และดูเหมือนจะไม่เคยได้หยิบยกมาตรา ๑๓ มาพิจารณากันเลย

เรื่องนี้นับเป็นข้อสำคัญอันหนึ่ง ที่ควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ และวินิจฉัยให้ถูกต้อง เพราะในทางวิชาการป่าไม้ก็ดี พระราชบัญญัติป่าไม้ก็ดี ได้วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับขนาดจำกัดขึ้นไว้ ก็เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากไม้ในป่าได้บังเกิดผลดีที่สุด ถ้าหากการวินิจฉัยเรื่องนี้มีความถูกต้องตามนัยที่ได้กล่าวมา ก็จะทำให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับไม้-ลักษณะทรมต่ำกว่าขนาดจำกัดเป็นไปโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะไม่ต้องยุ่งยากและเสียเวลาต้องขออนุมัติรัฐมนตรีทุกกรณีไป ไม้ลักษณะทรมต่ำกว่าขนาดจำกัดที่ยอดตัดวันไฟไหม้ ไทรพั้น หรือตายภาคก็จะถูกนำออกมาใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้นดีกว่าที่จะทิ้งไว้ให้รกป่า ต่อปัญหาที่เกรงว่าการเลือกไม้ลักษณะทรมต่ำกว่าขนาดจำกัด จะมีได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นั้นก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวบุคคล ซึ่งจะต้องพิจารณาหามาตรการควบคุมให้รัดกุมต่อไป ส่วนข้อบัญญัติของกฎหมายก็ควรจะได้พิจารณาวินิจฉัยให้เป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเป็นหลักไว้

ปัญหาเกี่ยวกับไม้ต่ำกว่าขนาดจำกัด (Discussion on Trees below Girth Limit)

โดย นายบรรลือ เชื้ออินทร์

อภิปราย

นายตรี กกกำแหง เรื่องนี้ไม่ควรเสนอเข้าประชุมทางวิชาการ ผู้บรรยายได้นำเข้ามาเพื่อให้ทันวิชาการเข้ามาสนใจเกี่ยวกับกฎหมาย ไม้ขนาดต่ำกว่าขนาดจำกัดจะให้ตัดก็เพื่อบำรุงป่า และการกำหนดขนาดจำกัดก็กำหนดขนาดจำกัดตามหลักวิชาการที่ได้เกิดขึ้น กฎกระทรวงที่ออกมาเจ้าหน้าที่ต้องเคารพเชื่อฟัง พระราชบัญญัติป่าไม้ก็ออกมาหลายปีแล้ว ในสมัยนั้นเรายังไม่มีงบประมาณเพียงพอ ถ้าไม่มีขนาดจำกัดทางวิชาการก็จะเจริญไม่ได้ Yield ต่าง ๆ ที่คำนวณออกมาจะไม่ถูกต้อง ขนาดจำกัดที่ออกมานี้ก็เพื่อบังคับทั้งผู้รับอนุญาตและผู้ได้รับอนุญาต

นายประดิษฐ์ วานพิทักษ์ เข้าใจว่าผู้บรรยายจะนึกถึงวิชาการมากเกินไป มาตรา ๑๑-๑๘ อยู่ในหมวดทำไม้ พ.ร.บ. ป่าไม้แบ่งอำนาจออกเป็น ๓ ส่วน ม. ๑๓ เป็นเรื่องบังคับผู้ได้รับอนุญาต ไม่ได้ให้อำนาจแก่ผู้อนุญาต ขนาดจำกัดมีมานานแล้ว ออกเป็นกฎกระทรวงใช้เป็นกฎหมาย มีบทยกเว้นไว้ในมาตรา ๑๘ ถ้ากฎนั้นใช้บังคับ ผู้รับอนุญาต เพราะอำนาจในการอนุญาต ถ้าผู้ใดอนุญาตก็ผู้นั้นก็มีสิทธิยกเลิก รัฐมนตรีอาจเปลี่ยนแปลงได้ในกรณีพิเศษเช่นไม้ที่ใช้ในการประมง ก็อาจลดขนาดจำกัดได้

นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ ข้าพเจ้าขอสนับสนุนความคิดเห็นของผู้บรรยาย จาก ม. ๑๗ ให้อำนาจแก่พนักงานทำไม้เพื่อในแง่วิชาการก็ควรจะทำงานเรื่องนี้ได้

นายดุสิต พานิชพัฒน์ ป่าที่กรมป่าไม้ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีก็ไม่ควรทำ จะทำได้ในป่าที่มีนักวิชาการเพียงพอ เช่นที่ป่าสาธิตแม่ลาว ป่าในแต่ละท้องถิ่นไม่ควรจะมีขนาดจำกัดเดียวกัน เพราะ Site quality ของแต่ละป่าไม่เหมือนกัน ไม้แต่ละท้องถิ่น ความเจริญเติบโตจึงไม่เหมือนกัน

นายบรรลือ เชื้ออินทร์ การยกปัญหาเป็นประเด็นที่ผู้บรรยายต้องการจะพูดในการปลูกสร้างป่า กำหนดขนาดจำกัดผืนกันในแต่ละท้องถิ่น และ Site quality Rotation กำหนดตามขนาดจำกัด ป่าบางแห่งชนิดดี แต่ป่าบางแห่งอยู่ในที่ลุ่มอาจต้องกำหนดให้ Rotation หรือขนาดจำกัดแตกต่างกันไป

